

Σιμόν Ντε Μποβουάρ

Η Σιμόν ντε Μποβουάρ γεννήθηκε στο Παρίσι στις 9 Ιανουαρίου του 1908. Φοίτησε και πήρε το μπακαλορεά της από το εξαιρετικά αυστηρό καθολικό λύκειο Cours Désir. Πέτυχε στις εξετάσεις των καθηγητών φιλοσοφίας το 1929, και δίδαξε στη Μασσαλία, τη Ρουέν, και το Παρίσι, μέχρι το 1943. Την ίδια χρονιά έκανε το λογοτεχνικό της ντεμπούτο με το βιβλίο *Η καλεσμένη* (1943). Μεταξύ άλλων ακολούθησαν *Το αίμα των άλλων* (1945), *Οι ωραίες εικόνες* (1966) και *Η προδομένη γυναίκα* (1968). Από το 1958 μέχρι το 1972 κυκλοφόρησαν τέσσερις τόμοι των απομνημονευμάτων της: *Οι αναμνήσεις μιας καθωσπρέπει κόρης*, *Η δύναμη της ζωής*, *Η δύναμη των πραγμάτων*, *Όσα είπαμε κι όσα κάναμε*, στους οποίους προστίθεται το αφήγημα του 1964 *Ένας πολύ γλυκός θάνατος* (εκδ. ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ 2009). Εκτός από το πασίγνωστο *Δεύτερο Φύλο*, το θεωρητικό έργο της Σιμόν ντε Μποβουάρ περιλαμβάνει πολυάριθμα δοκίμια. Για το θέατρο έγραψε *Τα άχρηστα στόματα* (1945) και διηγήθηκε μερικά από τα ταξίδια της στο Η Αμερική από μέρα σε μέρα (1948) και στο Η μεγάλη πορεία (1957). Μετά τον θάνατο του Σαρτρ, η Σιμόν ντε Μποβουάρ δημοσίευσε την *Τελετή του αποχαιρετισμού* (1981) και τα *Γράμματα στον Κάστορα* (1983), όπου συγκεντρώνεται ένα μέρος της πλούσιας αλληλογραφίας που έλαβε από εκείνον. Μέχρι την ημέρα του θανάτου της, στις 14 Απριλίου του 1986, συνεργαζόταν ενεργά με το περιοδικό *Les Temps modernes*, το οποίο είχαν ιδρύσει με τον Σαρτρ, και εξέφραζε με ποικίλους και αναρίθμητους τρόπους την αμέριστη συμπαράστασή της στον φεμινισμό.

<http://www.metaxmio.gr/author/2612-.aspx>

Σαν σήμερα, το 1908, γεννιέται σε κάποιο αρχοντικό σπίτι της λεωφόρου Ρασπάλγ στο Παρίσι ένα κορίτσι που θα γίνει ένα από τα πιο φωτεινά γυναικεία σύμβολα του 20ού αιώνα και που θα αλλάξει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο νοείται η γυναίκα. Η ζωή και η σκέψη της Σιμόν ντε Μποβουάρ ξεφεύγουν από τα στενά φεμινιστικά πλαίσια,

περιπλέκονται με τον υπαρξισμό, την Αριστερά, τη σεξουαλική απελευθέρωση, τη Γαλλική διανοήση και επηρεάζουν σε επίπεδο ιδεών και φαινομένων την κοινωνία.

Η Σιμόν μεγαλώνει σε ένα συντηρητικό, μεγαλοαστικό και καθολικό περιβάλλον και σε μικρή ηλικία θέλει να γίνει καλόγρια. Στα 14 της χρόνια περνάει μια σημαντική υπαρξιακή κρίση που την απομακρύνει μια και καλή από το Θεό και την εθίζει στη φιλοσοφική αναζήτηση. Το πάθος της για τη φιλοσοφία την οδηγεί στα έδρανα της École Normale Supérieure, όπου ξεχωρίζει για την ανατρεπτική της σκέψη και το 1921 γνωρίζει τον Ζαν-Πωλ Σαρτρ.

Αποτελεί ειρωνεία το γεγονός πως η «μητέρα του φεμινισμού» έχει αποτυπωθεί στη συνείδηση πολλών ως η σύντροφος ενός σπουδαίου άντρα, αλλά η σχέση της Μποβουάρ με τον Σαρτρ, τόσο στον έρωτα όσο και στη φιλοσοφία, είναι ιδιαίτερη, αμφίδρομη και ανεξάρτητη. Ως ζευγάρι, μένουν σε διαφορετικά σπίτια και ως ερωτικοί σύντροφοι, διατηρούν ανοιχτές ερωτικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους, ενίοτε και όλοι μαζί, καταστάσεις που η Μποβουάρ θα εξιστορήσει μέσα από το λογοτεχνικό της έργο.

Ο ελεύθερος έρωτας και η αυτοδιάθεση του σώματος βρίσκονται στην καρδιά της σχέσης τους και η λέξη «γάμος» αποτελεί ένα «κακό αστείο». Όταν το 1931 ο Σαρτρ ζητά από τη Μποβουάρ να παντρευτούν –για πρακτικούς κυρίως λόγους– η Γαλλίδα είναι κάθετη: «ο γάμος είναι περιορισμός, αστικοποίηση, αλλά και θεσμοθετημένη παρέμβαση του κράτους στην ιδιωτική ζωή των πολιτών»..

Για να κερδίσει την οικονομική ανεξαρτησία της, η Σιμόν γίνεται καθηγήτρια, αλλά το ναζιστικό κατοχικό καθεστώς την απολύει το 1943, επειδή υποστηρίζει τη σχέση μαθητριάς της με Ισπανό εβραϊκής καταγωγής. Κατά τη διάρκεια της κατοχής, η Μποβουάρ έρχεται σε επαφή με τον Καμύ, τον Ζενέ, τον Πικάσο και άλλα «αντιστασιακά στοιχεία» του Παρισιού, ενώ παίρνει μέρος στην οργάνωση 'Σοσιαλισμός και Ελευθερία' που ιδρύει ο Σαρτρ στα πλαίσια της αντίστασης.

Συχνάζει στο θρυλικό παρισινό καφέ Les Deux Magots, όπου οι πολιτικές και φιλοσοφικές συζητήσεις της με τον Σαρτρ και τους υπόλοιπους μένουν στην ιστορία. Όταν ο πόλεμος τελειώνει, αρχίζει η χρυσή εποχή για τη Σιμόν, που εκδίδει μαζί με τον Σαρτρ το πολιτικό περιοδικό 'Les Temps Modernes' στις σελίδες του οποίου αντανακλάται η ανατρεπτική της σκέψη πάνω στην πολιτική, τη φιλοσοφία και το γυναικείο ζήτημα. Είναι χαρακτηριστικό πως οι συντηρητικοί και καθολικοί κύκλοι της Γαλλίας την βλέπουν ως «πορνογράφος» και

ως «νυμφομανή».

Στα μέσα του 1949, η Σιμόν ντε Μποβουάρ δημοσιεύει 'Το Δεύτερο Φύλο' (Le Deuxième Sexe), ένα έργο που σήμερα είναι γνωστό ως «η βίβλος του φεμινισμού» και που, σε κάθε περίπτωση, δίνει μια ριζοσπαστική ερμηνεία στο τι είναι γυναίκα. Για πρώτη φορά, η ταυτότητα της γυναίκας παρουσιάζεται ως κάτι μη φυσικό και μη δεδομένο, ως ένα κοινωνικό κατασκεύασμα που συντηρεί συγκεκριμένες σεξουαλικές σχέσεις εξουσίας: «Γυναίκα δε γεννιέσαι, γίνεσαι».

Υπό το πρίσμα του υπαρξισμού, η Μποβουάρ βλέπει τη Γυναίκα ως το σημαντικότερο παράδειγμα του κοινωνικού «Άλλου», ως μία ύπαρξη που ιστορικά ορίζεται σαν το αδύναμο, αφύσικο και μη ομαλό αντίθετο του Άντρα και το γεγονός αποτελεί τη ρίζα της καταπίεσης των γυναικών. Η θεώρηση αυτή είναι τα θεμέλια πάνω στα οποία θα στηριχθεί η μετέπειτα φεμινιστική λογοτεχνία, που περιστρέφεται γύρω από το κοινωνικό κατασκεύασμα της θηλυκής ταυτότητας και την έννοια του σεξουαλικού «Άλλου».

Κάπως έτσι, η Σιμόν αναδεικνύεται σε αρχιέρεια του φεμινισμού κατά την ταραγμένη δεκαετία του '60, ένα κίνημα που έχει ξεφύγει από τη διεκδίκηση ψήφου και ίσων δικαιωμάτων και θέλει να αλλάξει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι γυναίκες. Παράλληλα, θεωρείται παραδειγματική η στάση που κρατάει σε πολιτικά τεκταινόμενα όπως ο γαλλοαλγερινός πόλεμος.

Το έργο της Μποβουάρ είναι πολυδιάστατο, αφού περιλαμβάνει από πολιτικές θέσεις και φιλοσοφικά δοκίμια μέχρι μυθιστορήματα, βιογραφίες και θεατρικά έργα. Η αλληλοεπιρροή με το Σάρτρ είναι εμφανής σε πολλές περιπτώσεις, τόσο στα κείμενα της Μποβουάρ, όσο και σε αυτά του Σάρτρ, ακόμα και στο μεγαλόρημά του «Το Είναι και το Μηδέν».

Η Σιμόν ντε Μποβουάρ πεθαίνει στις 14 Απριλίου 1986 από πνευμονία και θάβεται στο νεκροταφείο Μονπαρνάς του Παρισιού, δίπλα στον αγαπημένο της Σαρτρ.

<http://episkiasis.wordpress.com/2011/01/09/simone-de-beauvoir/>